

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI
EGYLET TULAJDONA.
TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET, AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ EGYLET
ÉS A „HANGYA” KÖTELEKÉBE TARTOZÓ SZÖVETKZETÉK HIVATA-
LOS KÖZLÖNYE. — MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ HIVAT A
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10 SZÁM
TELEFON: 158 SZÁM.

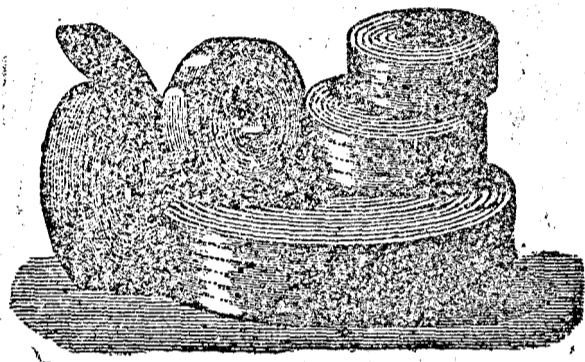
Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lel, rendes
tagdíja évi 100 lel, ktszázad és tisztviselők
részére 50 lel. A tagok az Erdélyi Gazdát
100 lel pótdíj ellenében kapják. 1924

A lapfelügyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT
AZ E. G. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére:
Egy évre 250 lel Negyed évre 75 lel
Fél évre 125 lel Egyes szám 5 lel

Eredeti WOLFNER-féle Géphajtó-szíjak

belföldi és amerikai

Gépkenő- és Hengerolajok. Merev-
zsír, Olajozók és Zsírozók, Klinge-
rit, Asbest és Gummi tömítőlapok,
Manillazsineg és zsákok a legjobb
minőségben

állandóan raktáron!
az E. G. E. géposztályánál,

HANN és Társa

Gép- és Műszaki Kereskedelmi r.-t.

CLUJ—KOLOZSVÁR

Str. Regina Maria 11.

Sürgőnycim: HANNCOMP. Telef. 2—36.

A levegő nitrogéniuma a növénytermelés szolgálatában.

Irta: Dr. Szász Ferenc.

A zöldtrágyázás eszméje eddig egészen tisztességes pályát futott be, sőt a belőle gyűrűző hullámok igen sok értékes tapasztalattal és eljárással gazdagították a növénytermelés eszközeinek tárházát.

Nem is kell említenünk egyebet, mint a most minduntalan felhangzó jelszót: oltunk minden növény alá neki megfelelő bacterium kultúrákat! Azt hiszem egyelőre meg is állhatunk ennél a tételnél, — addig, amíg majd jön valami újabb eszme, újabb siker.

Épen ezért, minthogy máma mindenfelől arról hallunk, hogy a gazdák elfogyott holdjait bakteriumokkal is kell majd pótolják, melyek a megmaradt területek terméseit megsokszorozzák, nem lesz érdektelen, ha a levegő nitrogéniumára vonatkozó legújabb vizsgálatokat itt röviden összefoglaljuk. Ez az elem a mezőgazdasági termelés egyik legértékesebb, de elég nehezen megszereshető anyaga, bizonyos tekintetben egyenesen talpköve és mint ilyen egészen szerves összefüggésben áll a talajoltással.

Hogy a nitrificáló bacteriumok a nitrogéniumot képesek a levegőből felhasználni, az máma már tagadhatatlan s ha csak a legújabb kutatások nem fogják valami újat hozni, az erre vonatkozó aktákat lezárhatjuk.

Hogy azonban a természet háztartása az egyensúlyt más módon is igyekszik kiegyenlíteni, azt épen a legutóbbi évek kutatásai igazolják.

Kissé messze kell kezdenem, de azt hiszem nem lesz felesleges annak a megértésére, ami ezután fog következni kis cikkemben.

Meteorologusok és astrofizikusok kutatásai sok tekintetben párhuzamosan haladnak.

Ha a földi életünk idegközpontját, a napot vizsgáljuk, bizony annak is megkapjuk már arcán

az öregség ráncait; a napfoltokat. Jól fel van szerelve öreg napunk kozmetikai szerekkel, hol eltünteti foltjait, hol apasztja számukat, de már egészen megszüntetni nem képes!

Most kezd ennek a kérdésnek a fontossága a maga teljes nagyságában kibontakozni; a nap foltjainak hatása a föld szerves előtere, de különösen a növénytermelésre nézve olyan hatalmas, hogy az emberi elme valósággal szédülni kezd, ha összeszedi és logikai kapcsolatokkal egybefogja az ezzel kapcsolatos jelenségeket.

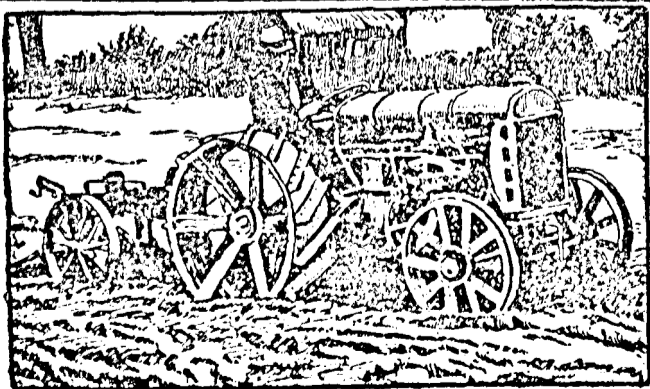
Messze vagyunk még attól, hogy csak egészen felületesen is, a lényegbe hatolhassunk, de már a jelenségek pusztá megállapítása is mérhetetlen értékkel bír az emberiségre nézve.

A levegő nitrogéniuma nehézkes legény! Kevés és előkelő az a társaság az elemek világában, amelyekkel szoros barátságot köt. Billio mázsányi tömegben kapjuk a levegőben és eddig mindig az a szemrehányás érte, hogy tunya és tehetetlen tömeg. Még jó volt ha, mint az oxigénium hígító szerét, nélkülözhetetlennek néztük és ezt számlája javára könyveltük el.

A szerencse azonban forgandó és a gyalázatot, amit ráraktak a hosszú századok, ma már lemosták róla a világ kémikusai.

Ugylátszik a napfoltok, illetőleg az ezeket követő jelenségek azok, amelyek a levegő nitrogéniumát a termelés és ember működésének körébe kényszerítik.

A napfoltok hatása a hőmérsékletre, csapadék eloszlásra stb. igen nagy fontossággal bír, sőt már odáig jutottak a kutatások, hogy a nap körforgásának periódusával megegyező szakaszosságot állapítottak meg a nyári zivatarok egymásutánjában. A gyakorlati életre nézve még sok, ezzel kapcsolatos fontos probléma vár megoldásra, így pld. a nap foltjainak évtizedes periódusa rendszeres és visszatérő jelenségeket mutat; hogy a foltok maximuma, amelyik cca minden 11 évben észlelhető a nap arcán, a földön növeli a zivatarok és jégverések számát — ez már el-

„Fordson Tractor”-ok

Személy- és teherautók, autó alkatrészek,
mindenféle gazdasági gépek megtekinthetők
és beszerezhetők a

„PERRY” cégnél. Cluj, Strada Regina Maria
No. 2. Telefon 999. szám.

döntött tény. (Csodálatos, hogy jégbiztosítással foglalkozó intézeteink az ilyen maximumos éveket nem veszik figyelembe... de nem folytatom tovább, mert még rájönnek — ezt is kár volt írni!)

Egészen pontosan meg van állapítva az a viszony, ami a napfoltok és különböző mágneses, meg elektromos jelenségek között fennáll.

Fenn, messze északon, ahol hónapokig tartó éjszaka borul a földre, mint valami glória övezi az eget az éjszakai fény. Az éjszakai fény és napfoltok közötti viszony már régen ismeretes, a napfoltok számával növekszik az éjszakai fény gyakorisága. Hogy ennek a szép, szípkázó jelenségnek a föld szerves életére milyen nagy befolyása van, annak eldöntését elsősorban is Swante Arrheniusnak, a nagy fizikus-csillagásznak köszönhetjük. Swante a következőket mondja erre nézve:

„A levegőben végbemenő elektromos jelenségek a szerves életre nézve és ezáltal az emberre is igen fontosak. Az elektromos kisülés hatása alatt a levegő nitrogénjének egy része a hidrogénnel és oxigénnel egyesül és így a szerves élethez szükséges ammoniak-vegyületek, továbbá nitrátok keletkeznek. Ugy látszik, hogy az ammoniak-vegyületek, amelyek a mérsékelt éghajlatnál a főszerepet játszzák, az ugynevezett csendes kisülésnél állnak elő. Ennek a kisülésnek felel meg az északi fény. Ellenben az oxigéntartalmu vegyületek, amelyek a forró égőv alatt tulnyomóak, a zivatarokat kísérő kisüléseknél képződnek. Ezek a vegyületek a csapadék útján a Földre jutnak és itt a növényeket táplálják.

Az a nitrogénmennyiség, amely ilyen uton vegyületekben a Földre jut, Európában évenként az 1.25 grammot éri el minden négyzetméter területen, a forró égőv alatt pedig majdnem négyszeresét. Ha valószínű középértéknek az egész Föld felületén 3 grammot veszünk, akkor ez négyzetkilométerenként 3 tonnát jelent, a Föld egész felületén pedig, amely 136 millió km.², körülbelül 400 millió tonnát évenként. Ennek csak kis része, talán huszada jut megmunkált Földre, de a többi is növeli az életműködést a Földön, az erdőben és a mezőkön. Összehasonlítás végett jegyezzük meg, hogy a chilesalétromban bányászott nitrogén 1905-ben 260.000 tonna volt. Az európai gázgyárakban termelt ammoniak-sók nitrogéntartalma az előbbi mennyiségnek körülbelül negyed része. Ehhez természetesen hozzá kell venni az amerikai termelést. De látjuk, hogy a Föld mesterséges uton alig kap több nitrogént, mint amennyi a természetes nitrogénforgalomnak ezredrésze.

A levegő nitrogéntartalma 3980 billió tonna. Látjuk tehát, hogy az elektromos kisülések évenként csak körülbelül minden három millió tonnából egyet használnak el, feltéve, hogy a tengerfelülethez ugyanannyi nitrogén jut, mint a szárazföldre. Az így vegyületekben megkötött nitrogént a szárazföldön és a tengerben a növények felhasználják. A nitrogén a növények élettevékenysége folytán vagy elporladásuk után visszajut a levegőbe vagy a tengerbe. A tenger nitrogéntartalma a levegőben levő nitrogénnel egyensúly-

ban van, mert ha a tengervíz veszít nitrogént, akkor a levegőből újabb mennyiséget elnyel. Mint az előbbi adatok mutatják, nem kell attól félnünk, hogy a levegő nitrogéntartalma számbavehetően csökken. Ez összefügg avval, hogy — úgy látszik — a Föld folyékony és szilárd részeiben a nitrogén kötött állapotban említésre érdemes mértékben nem halmozódott fel.

Összehasonlításként megemlítjük, hogy a növények életműködésük folyamán a levegőben levő szén-savnak ötvenedrészét használják el az évi körfolyamatban. Ebből a szén-savból a növények oxigént lehelnek a levegőbe. Az oxigén térfogata a levegőben a szén-sav térfogatának 700-szorosa. Tehát a levegő oxigénforgalma a benne levő mennyiségnek csak kb. 35.000-ed része. Más szóval, a levegő oxigénje mintegy 100-szor nagyobb mértékben vesz részt a növényéletben, mint a nitrogén. Ez megegyezik avval a tapasztalattal, hogy az oxigén vegyileg igen hatásos.

Eddig van Swante könyvének bennünk érdeklő része; nem igen van ehhez semmi hozzáfűzni valónk.

Sok érdekes és értékes probléma merül fel a fenti megállapítás nyomán. Természetesen felmerül most az a kérdés is, hogy ha úgy van, amint olvashattuk, a növénytermelés jövője az egyenlítő felé jobban van biztosítva, mint a pólusok irányában és hogy a föld életerejét a természet bölcsessége nem egyformán ellensúlyozza;... mind olyan kérdések, amelyekről még nem beszélhetünk, de majd évmilliók múlva ugyanolyan fontosságú problémájává válhatik a szerepadó emberi fajnak és a folyton hűlő földnek, amelyhez képest a mi mai nyomorúságaink — semmisségek.

A szárított sertéstrágya.

A trágyázásban fontos kérdések tisztázásával számos kiváló szaktudós foglalkozik, kik pontos tudományos kísérleteik eredményeire támaszkodva, évről-évre más és más oldalról világítják meg a még földterületen kérdéseket. A XVI. században kezdődött a sótheoria, utána víztheoria, földtheoria (Irthro Thrul), olajtheoria, végül Thaer humus theoriája, melyeket ledöntött Sprengl, Wolf és Stöckhardt nitrogéntheoriája. Liebig foglalta össze a növények táplálásán alapuló elméleteket avval, hogy amit a természetben elviszünk, azt a trágyában vissza kell pótolnunk. Ekkor még a növényélettanból kiinduló trágyázási elmélet a gyermekkorát élte. Korunk mestere P. Wagner már különbséget tett a növények tápanyag és trágya szükséglete között és felállította a legfontosabb trágyázási szabályt: a kultur növények első sorban nem azon tápanyaggal trágyázandók, amelyet legnagyobb mennyiségben vannak ki a talajból, vagyis amelyből legtöbbet kívánnak, hanem azzal, amelyet specifikus tulajdonságaiknál fogva legnehezebben tudnak fölvenni a talaj tápanyagkészletéből. Ezen a minimum törvény alapján indultak meg a trágyázási kísérletek a modern

gazda-világban a többtermelés jelszavával. Felendült a trágyaipar is, kitudtuk számítani buzában az egy mázsa superphosphátot, de akkor még a krajcár krajcár volt, ma már a nagy iparos nemzet, a német is elfordul a majdnem megfizethetetlen ipari trágyától, kezdik elővenni az ősi theoriákat, Thaer humuszát és tenyésztik a baktériumokat teljes modern alapon, beszélnek savanyu és édes trágyáról. Az édes trágyák között figyelemre méltó a szárított hizlatt sertéstrágya nagy nitrogén foszfor, káli és dus talajbaktérium tartalommal.

Hogy milyen nagy jelentősége van a szárított sertéstrágyának, ezt alkalmunk volt tapasztalni Purgly László sofronyai modern mintagazdaságában. Purgly Lászlónak, az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület elnökének elévülhetetlen gazdasági érdemei vannak. A mai áldatlan gazdasági állapotok mellett sem hagyta félbe az évek hosszú során folytatott rendszeres trágyázási összehasonlító kísérleteit. A sofronyai ezidei eredmény 800 kg. szárított sertéstrágya használata mellett kat. holdanként 260 kg. buza terméstöbblet, azaz pénzben kiszámítva (waggononként 3000.— Lei) 240 Leiért 260 kg. buza. Ez az eredmény gondolkozóba kell hogy ejtsen minden gazdát, előttünk áll a „Kolumbus tojása“ egy kész universalis trágya, mely felmenti a gazdát a fejtöréstől. Egy trágyacompositió, mellyel könnyen juttatjuk a földünknek, illetve növényeinknek azt, amire szükség van.

A szárított sertéstrágya nagy része szelld humus, mely elsősorban fizikai tulajdonságánál fogva érdemel figyelmet. — Schöding szerint mennél egyenletesebben van a humus az agyaggal keverve, annál inkább csökkenti ennek kötöttségét, vízfoghatósága az agyagnál nagyobb. Hőemelkedés esetén leglassabban melegszik fel, viszont lehűléskor legtovább tartja vissza a meleget. Ezért a talajban a hőingadozásokat mintegy mérsékli. Chemiai összetétele pontosan nehezen állapítható meg. A szárított sertéstrágya nitrogénje, egyes chemiai hatásokkal szemben nem egyformán viselkedik. Van nitrogénje, mely könnyen mint ammoniak szabadul fel, ha hidegen kálium vagy nátrium-hydroxidban oldjuk; azután van benne oly nitrogén, mely csak erősebb chemiai hatásokra (kálium hydroxiddal való főzés) szabadul fel. Végre a nitrogénnek egy része, csak a teljes szétroncsolás után ad ammoniakot, Wolluy („Die Zersetzung d. org. Stoffe“) a szárított sertéstrágya mikroorganizmusainak számát 1 cm.³ talajban 260.000-tól 6.000.000-ig mondja. A szárított sertés composttrágyát így mikrobás trágyának is mondhatjuk, mely a talajba jutva a nitrogénrögzítő talajbaktériumokat, az azotobactereket is elszaporítja. Wolff különböző stádiumokban vizsgálta és talált benne 3,9%—5,8% nitrogént, 1,8%—3% foszfort, 4,5%—6,3% káli.

A szárított sertéstrágyához ma még könnyen és olcsón hozzájuthatunk, még ha 20 mázsát is számítunk holdanként, akkor is olcsóbb

„Gazdák“

Biztosító Intézet Részv.-Társaság

Székhelye: Arad. Vezérképviselőségek: Aradon, Kolozsváron, Brassóban, Temesváron, Nagyváradon, M.-vásárhelyen, Déván, D.-sz. máriónban, Gy.-fehérváron, Szatmáron, N.-enyeden és Tordán. Elfogad tűz, lég, élet, állat, befőrés, lopás, baleset, szavatosság, kiházásítási stb. biztosításokat. Egyesületi tagok külön kedvezményben részesülnek. Minden biztosítási ügyben részletes tájékoztatót nyújtanak a vezérképviselőségek és egyesületünk titkári hivatala.

mint az ipari műtrágya. — A szárított sertés composttrágyát a mező- és szőlősgazda új megvilágításban joggal a modern trágyák közé sorozhatja.

Halpert Lajos.

A koloradó bogár.

Burgonya termesztésünk veszedelme.

A németbirodalmi biológiai intézet vezetője, Dr. Fr. Zacher hosszú cikkben hívja fel a „Vassische Zeitung” folyó évi július 27-i számában, a német birodalmi gazdák figyelmét a koloradó bogárnak, Franciaországból fenyegető betörése veszedelmére.

Zacher gyánítani engedi, hogy ezuttal a világháború folyamán az Amerikából elküldött seregek és egyéb szállítmányok hurcolták Franciaországba a Koloradó bogarat. Előadja, hogy 1922-ben állapította meg biztosan egy gazda, burgonya földén, a koloradó bogár piros kukacait, Bordeaux vidékén. A bevezetett vizsgálat rendén nemsokára kitént, hogy nagy területekre terjedt már el a burgonyatermesztés legnagyobb veszedelme. 250 négyzeikilométer fertőzöttnek bizonyult és sok vidék termése egészen tönkretétel. 1923-ban rohamos léptekkel terjedt a bogár szerte-széjjel. 1924-ben szintén és ma megállapítható, hogy Franciaország területének körülbelül $\frac{1}{3}$ -át (86 kerületből 38) már eliepte a koloradó bogár.

Tekintettel arra, hogy kereskedelmi forgalmunk Franciaországgal nagyon élénk, hogy kikötőinket sűrűn látogatják francia hajók és hogy a szállított mindenféle áruval a koloradó bogár álcája, tojásaival fertőzött burgonyalombja könnyen behozható: szükségesnek tartom gazdáink figyelmét felhívni a — nem lehet tudni — talán már a kárpátok felé közeledő, legelőbb Háromszék- és Brassó—Szeben vármegyék burgonya termesztését fenyegető veszedelemre. Ez a körülmény ösztönöz arra, hogy a koloradó bogárról, Zacher cikke nyomán a következőket közöljem.

Száraz, meleg vidékeken a koloradó bogár 2—3 nemzedéke követi egymást egy évben. A nőstény 500—2000 henger alakú, vöröses sárgaszínű $1\frac{1}{2}$ mm, hosszú *petét* rak egymás mellé, csoportonként élire állítva a levelek alsólapjára. Ezekből hamar kikelnek a lágy, potrohos *álcák*, kukacok. Színük kezdetben piros, fekete rajzolatokkal, később — amint nőnek nőnek, mindinkább narancssárgák lesznek. Mohón pusztítják a burgonyavetés zöldségét; 2—4 hét alatt kifejlődnek, mikor 20—30 cm. mélyre a földbe húzódnak és ott mindenikből pirosszínű *báb* lesz. A bábból csakhamar kibújt bogár színűen a burgonya zöldségét rágja és pirosodva a faj fenntartásáról gondoskodik. Téli a bogarak jó mélyre, 90 cm-re is — a földbe húzódnak. A *bogár* maga a katicabogárhoz hasonló alakjára nézve, mintegy 1 cm. hosszú. *Fejének* alapszíne sárga egy háromszögű fekete folttal; a szintén sárga alapszínű *nyakpaizon* tíz fekete folt diszlik, melyek közül a középső V alakú; az ugyancsak sárga alapszínű *szárnyfedőkön* tíz, hosszában futó fekete vonal látható. Úgyelve ezekre a jelekre a koloradó bogarat jól megkülönböztethetjük más hasonlóformájú bogártól.

Mivel mindent el kell kövessünk, hogy a burgonyatermesztés ismeretes veszedelmes ellen-

sége befészkelhesse magát nálunk: bárki, bárhol talál a leirthez hasonló bogarakat, vagy álcákat — fogjon össze néhányat, tegye egy jól bedugható üvegbe, öntsön rájuk spiritust és skatulyába téve küldje el az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári hivatalának, Kolozsvár, Str. Mureșan-Attila u. 10 szám. Közölni kell, hogy hol találtatott a bogár, álcá, miféle növényen és egyéb adatokat. Az egylet válaszolni fog a beküldőnek és — szükség esetén — értesíti az illetékes hatóságot. Eleven bogarat, álcát nem szabad küldeni, mert a leggondosabb csomagolásból is kibújhatnak, ha szállításközben a csomaggal valami baj történik.

Dr. Sz. Á.

A telekkönyvnél igazolni kell az állampolgárságot.

Marzescu igazságügyminiszter rendeletet küldött a kolozsvári igazságügyi vezérigazgatósághoz az alkotmány 18. szakaszában foglalt rendelkezések végrehajtása ügyében. E szakasz úgy rendelkezik, hogy csupán románok és honosított románok szerezhetnek és bírhatnak tulajdonba földbirtokot és az idegenek csupán ezen ingatlanok értékéhez van joguk.

Ere hivatkozva az igazságügyminiszter elrendelte, hogy a telekkönyvi hatóságok nem fogadhatnak el egyetlen kérvényt sem, amelyben a telekkönyvbe valamely bejegyzést kérnek anélkül, hogy az illetékes primáriától ne csatolnának egy olyan bizonyítványt, amely igazolja, hogy a vevőt felvették a román állampolgárok névjegyzékébe. A miniszter részletes végrehajtási utasításban felszólította az igazságügyi államtitkárságot, hogy a külföldieknek Romániában fekvő ingatlan vagyanát lajstromozzák abból az okból, hogy az alkotmánytörvény értelmében azokat elárverezték és értéküket a félnek azután kiszolgáltassák.

A miniszteri rendelet nem intézkedik az ingatlanra bekebelezett haszonélvezeli jogokról, a jelzálogos hitelezők telekkönyvileg biztosított követeléseiről s általában a román állampolgársággal bíró harmadik személyek jogairól.

A rendelet végrehajtásának elsősorban ujjában áll a magyar békeszerződés hatvanharmadik szakasza, amely azt mondja, hogy mindazoknak, akik a békeszerződés alapján optáltak a magyar állam polgárságot, jogukban áll megtartani ingatlanaikat azon állam területén, amelyen az opciót megelőzőleg laktak.

A kolozsvári tenyészállatkiállítás előkészületei.

A szept. hó 12., 13. és 14-én tartandó kolozsvári tenyészállatkiállítás a baromvásártéren fog megtartani. Az építési munkálatok már a befejezéshez közelednek.

A gazdaközönség körében élénk érdeklődés nyilvánul még a kiállítás iránt. A kiállításra hozandó állatok vasúti fuvardíját a rendezőség megtéríti, a takarmányozásról és alomról díjtalanul gondoskodik és helydíjat sem fizetnek a résztvevők. Csúpán az abrak takarmányról kell a tulajdonosnak gondoskodnia.

Ilyen körülmények között jelentékenyebb kiadást nem okoz a gazdaközönségnek a ki-

állításra való részvétel és kívánatos volna, hogy azon a magyar gazdaközönség fajtízsza állataival minél nagyobb számban vegyen részt. A bejelentéseket elfogadják a törvényhatósági főállatorvosok, egyesületünk titkári hivatala és a kiállítás iroda egyaránt. Ugyanezen helyeken a kívánt bővebb felvilágosítással is díjtalanul szolgálnak.

A kolozsvári árumintavásár mezőgazdasági csoportja.

Aug. hó 31-én nyílik meg és szept. hó 15-ig fog tartani a kolozsvári második árumintavásár, amelynek mezőgazdasági csoportja az 1921. évinél jóval nagyobb arányunak ígérkezik.

A mai nehéz értékesítési viszonyok indokoltá és szükségessé teszik, hogy a gazdaközönség is tömegesen keresse fel a termelvényeivel az árumintavásárt és minden eladó termény feleslegéből küldjön egy kevés mintát az E. G. E. címére. Az E. G. E. csoportos kiállításban helyezi el tagjai terményeit és gondoskodik a tagok érdekeinek képviseltetéséről. Hogy részvételünk az 1921. évinél imponansabb keretekben történhessen, felhívjuk az érdekelt gazdaközönséget, hogy eladó vetőmag, bor, gyümölcs, sajt, vaj, len, kender, mák, méz, viasz, stb. terményeiből egy-egy minta küldeményt sziveskedjenek legkésőbb aug. hó 30-ig eljuttatni az E. G. E. titkári hivatalához.

Termés jelentés.

A héten szokatlanul sok jelentés érkezett tudósítóinktól, talán azért, mert csaknem valamennyien csak siralmas képet tárhatnak élénk a helyzetről és sietnek felébreszteni azokat, akik jó vagy legalább is közepes eredményekről álmodoztak.

A gabonaneműek még a Bánátban is 2—4 mázsás terméseket adtak a megszokott 12—14 mázsa helyett. A kapások fejlődése kielégítő. Egyes helyeken így pl. a Szilágyságban, Biharban, az Ér mentén, ahol tavasz óta alig volt egy kiadós eső, a kapások is gyengék, pld. burgonyából 10 mázsás termés kilátásról irnak. — Általában azonban a tengeri, répa, burgonya kielégítően állanak. Az esőből egyelőre ezek részére is elég volt. A takarmányfélék fejlődésére jó hatással voltak az utóbbi esőzések.

A szőlőben helyenként ismét fellépett a permospora. A gyümölcstermés szörványosan jó. Így Szolnok-Dobokában, Alsófehér vármegyékben jók a kilátások. Egyéb vidékeken csak közepes és annál gyengébb.

Törvények, rendeletek.

Az új behozatali vámtarifa.

A M. O. július hó 22-i száma közli az új behozatali vámtarifát, mely a vámot arany lejben állapítja meg. Az alább kiuntetett összeget harminccal szorozva teszik ki a vám összegét. E tarifa a legnagyobb kedvezmény alapján álló országokkal szemben érvényes. Más országokkal szemben háromszoros. A gazdaközönséget érdeklő díjtételeket alább közöljük:

Csödörök és igáslovak: 5 évnél idősebbek db.-ként 7.—, 5 évnél fiatalabbak 3.50, kancák 2.50, szopós csikók 0.70 lei.

Őszvér, szamar, bika, tehén, ökör db.-ként 2.— lei, bivaly him és nőstény 5.—, bivalyborju, bikaborju, lüszó, tinó (éves) 1.50 lei, borju 1.—, borbécs, juh, bak, kecske, bárány, gödölye 1.—, sertés és bármily idős malac mm. 2.— lei, kis és nagy házi szárnyas db. 0.07, egyéb szárnyas db. 0.07 lei.

Tilos a mezőgazdaságra hasznos kismadarak kivitele, mint sliglic, csiz, pacsirta, sármány és más hasonlók. Tollaik kivitele is tilos.

Vad (élő), szőrös vagy tollas, kicsi vagy nagy db.-ként 0.17, vadász- és luxuskutya 1.50, kas élő méhekkal 0.07, egyéb élőállat db. 0.07 lei. Édestej. savanyulej m. 0.70, friss vaj, sózott vagy olvasztott m. 7.—, müvaj (margarin) és ételzsírok m. 50.—, minden turó és cascaval, kondenz és portej m. 60.—, szárnyasok tojásai és tojás fehérje vagy sárgája m. 3.50 lei.

Pergetett vagy lépes méz, vagy a méhek kiirtása után a kasban levő méz m. 10.— lei.

Ha a méz a kasban van a kiirtás után, a kas sulya leszámítatik s külön esik vám alá.

Tiszta fehér vagy sárga méh viasz m. 17.— lei.

Bivaly, ökör, borju, juh, bárány, kecske, gödölye, ló, sertésbőrök szőrrel vagy anélkül, minden más bőr szőrme nélkül, mindez nyersen, sózottan m. 0.70 lei.

Ugyanezek szárítva vagy hamuban (incenusa) m. 1.50 lei.

Természetes nyers gyapju mm. 0.50, természetes mosott gyapju mm. 4.—, fésült vagy lisztított természetes gyapju m. 5.50 lei.

Buza és ocsuja, rozs, tengeri, árpa, zab mm. 0.05 lei.

Bármely gabonából készült korpa mm. 0.35 lei.

Dara, árpakása, derce, kukoricából vagy haricskából készült kása s bármely más héjától tisztított gabona mm 7.— lei.

Zöldség félek (ide értetik minden gyökeres, leveles vagy gyümölcsös zöldség amig nyers, valamint a nyers gombák) mm. 8.50 lei, krumplics mm. 0.50 lei, paszuly, bab és borsó mm. 0.35 lei.

Zöldségkonzervek bármily alakban és edényben mm. 28.50 lei.

Széna, szalma, legeltetésre való bármely fűfélék zölden, vagy szárítva mm. 0.07 lei.

Komló bármely alakban mm. 17.— lei.

Mindenféle olajmagvak, mint: len, kender, repce, cukorrépa, napraforgó, camelina, mák, mustár, ricinus, szezáműt s bármely más külön meg nem nevezett olajmagvak mm. 0.27 lei.

Bor, must s mindenféle szőlőlé:
a) bármiféle edényben, üveg és korsó kivételével mm. 33.50 lei.

b) üvegben és korsóban mm. 50.— lei.
Habzó borok mm. 233.50 lei.

Friss gyümölcs:
a) bármily friss gyümölcs, kivéve a szőlőt mm. 13.50 lei.

b) asztali szőlő kosárban vagy dobozban 10 kg.-ig mm. 17.— lei.

c) taposott, nem taposott vagy mustosi-

Jegyzet. A keresk. mln. engedélyével behozott tenyészcsödörök és kancák db. 2 aranylej vám alá esnek.

tott szőlő (nyersmust) bármily tartályban 10 kg.-nál nagyobb sulyban mm. 33.50 lei.

Szárított, aszalt vagy forrázott gyümölcs mm. 17.— lei.

A gazdákat érdeklő rendeletek.

Órlési rendelet és a lisztárak.

A buzaárak megállapítását tárgyalta a napokban a minisztertanács, amelynek eredményeként hivatalosan közlik, hogy a buzára vonatkozólag fenntartatik a szabad kereskedelem rendszere, úgy a belföldi, mint a külföldi forgalomban. Hogy a belföldön vagononként körülbelül 70.000 leis buzaár biztosítsák, a kivitt díjat 45.000 leura emelték vagononként, a kivitel szabadsága mellett.

Az új buza a következő arányokban lesz kiörölhető: 12% I. oszt. luxus-liszt, amelynek maximális ára kg.-ként 13 lei lesz; 44% II. oszt. liszt, amelynek maximális ára 9.50 lei lesz és 22% III. oszt. (barna) liszt, amelynek maximális ára 7 leiben állapított meg kg.-ként.

A hordók hitelesítése.

Törvények és miniszteri rendeletek szabályozzák és elrendelik a hordók hitelesítését. Ezek szerint az összes ócska hordók minden két évben újra hitelesítendőek, az újak pedig hitelesítés nélkül nem hozhatók forgalomba.

A hordók hiteles voltát ellenőrizni fogják, így tehát — a lassan közeledő szüret miatt is, — minden bortermelő és más hordótulajdonos a saját érdekében cselekszik, ha hordóját mielőbb felülvizsgálattja, illetve hitelesítetteti.

Irodalmi szemle.

A romániai magyar időszakai sajtó öt esztendeje. Az Erdélyi Irodalmi Szemle Tanulmányok és értekezések c. közleményeinek második számában dr. György Lajos Marianumi igazg. tollából érdekes tanulmány jelent meg a romániai magyar időszakai sajtó öt esztendejéről. Mint-hogy a közleményt részletesen nem ismertethetjük, de olvasóinkat bizonyára érdekli az 5 esztendő statisztikája, közöljük a tanulmány eredményeként összeállított alábbi kimutatást.

A lap jellege	Összesen		Ebből		1922 végéig megszűnt	1923-ban megjelent	Ebből 1923)
	1919 előtt	1919 után	1919 előtt	1919 után			
Politikai naplópapok	31	19	12	13	18	18	2
Politikai (társadalmi) hetilapok	77	38	39	24	53	51	2
Politikai folyóirat	1	1	1	1	1	1	—
Vegyes tartalmú (képes) lapok	14	2	12	4	10	8	2
Humorisztikus lapok	12	3	9	3	9	9	—
Humorizáló lapok	9	—	9	—	9	9	—
Fijsági lapok	19	—	19	—	19	19	—
Riport (szatirikus) lapok	19	—	19	—	19	19	—
Irodalmi és kritikai lapok	15	1	14	1	14	12	—
Székházi és illimlapok	20	3	17	3	17	12	—
Zene- és éneklapok	5	2	3	2	3	5	—
Vallásos és neveléshajti lapok	25	11	24	7	28	27	—
Isztársági és közgazdasági lapok	5	—	5	—	5	5	—
Szakkapok	70	8	62	18	52	38	14
Egyéb lapok	17	—	17	4	13	11	2
Összesen:	330	87	243	104	226	200	26

Vegyes közlemények.

A terméseredmény és buza-ár.

Minden oldalról silány gabonatermési eredményekről érkeznek jelentések. Nemcsak Romániából, hanem a szomszédos országokból, Csehszlovákiából, Magyarországból stb. is. A gyenge terméseredmény mellett sok a panasz a gabona fajsúlyát illetően is. A gabona-árak természetesen emelkedtek, de az emelkedés, a 7—800 leies buza-ár nem áll arányban a gyenge eredményekkel.

A kormány a gabona szabad forgalmát engedélyezte a belföldön, de 450 leies kiviteli vámot állapított meg, hogy ezzel a belföldi árakat 700 lei körül stabilizálhassa. A 450 leies vám mellett sincsen a buza ára világszinten. Ennek dacára a gazda oda kell adja a buza árának egyharmadát ellenszolgáltatás nélkül a fogyasztónak, vagy ha ki akarja vinni, úgy vám fejében az államnak. Meddig mehet még így ez, nem tudjuk.

Magyarországi tenyésztők a kolozsvári tenyészállat kiállításon. Megirtuk volt, hogy a magyarországi gazdák külön pavillonban a nyugati fajtájú apaállatokból egy kollektív kiállítást óhajtottak rendezni a szeptember hó folyamán Kolozsváron rendezendő tenyészállatkiállításon. A román kormány azonban nem engedélyezte a külföldi állampolgároknak az állataikkal való részvételét, nem lévén a kiállítás nemzetközi jellegű. Minthogy a magyar gazdák nemcsak eladni, hanem a régi jó hírnevű lehecszörű erdélyi fajtájú bikákból vásárolni is akartak, most a vásárló bikák részére illetékmentességet és kedvezményes fuvardíj engedélyezését, a budapesti román követségtől pedig a kedvezményes vizumozását kérték, amint ezt a prágai kiállítás alkalmával is megkapták.

Julius havi időjárás. A botfalusi cukorgyár meteorológiai állomásának jelentése szerint július hónapban a maximális légnymás 720.90 volt július 5-én. A minimális 708.30 volt július 31-én. A legnagyobb meleg 32.00 C volt július 6-án. A legalacsonyabb hőmérsék 7.50 C volt július 28-án. Az átlagos hő júliusban 18.00 C volt. A legnagyobb csapadék volt 9.1 mm július 14-én. A csapadék egész havi mennyisége 44.6 mm volt. A csapadékos napok száma: 12.

A „Gazdák” Ált. Biztosító R.-T.nak kiterjedt üzleti összeköttetései révén sikerült más külföldi előkelő biztosító társaságokkal együtt a belgrádi „Continental” Biztosító és Viszontbiztosító Társaság részvételét megkérteni és így annak működésére irányító befolyást gyakorolni. Különös jelentőséggel bír a „Gazdák” ez újabb térfoglalása, mert a „Continental” irányításában a Gazdáknak jutott a vezérszerep azáltal, hogy az érdekcsoport S. Leölkes Béla vezérigazgatót bízta meg a társaság ügyeinek vezetésével. Ugyanakkor a belföldön is sikerült a „Gazdák”-nak fontos üzleti jelentőséggel bíró kapcsolatot létesíteni, amennyiben a Swäbische Zentralbankkal érdekközösségre lépett egymás üzletkörének támogatására. Ennek dokumentálására a „Gazdák” a Schwäbische Zentralbank vezérigazgatóját, Kloty Adamot, a bank pedig Leölkes Bélát, a „Gazdák” vezérigazgatóját igazgatósági tagul választotta.

A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete szeptember 6—10-ig Budapesten a tenyészállat-vásártelepen országos haszonállatvásárt rendez, amelynek főanyaga a fejőstehenekből és jármásokból áll. Ezenkívül tenyészállatok is kerülnek eladásra és a szeptemberben eladásra kerülő tenyészállatok jó része be van már jelentve erre a budapesti országos haszonállatvásárra, amely egybe lesz kapcsolva baromfiállatvásárral és vásárral is. Célszerű volna, ha ezt a kedvező beszer-

zési alkalmat minél számosabban használnák fel gazdatársaink tenyészeteik felfrissítésére.

Erdély állategészségügyi helyzete. (Saját tud.) Erdély állategészségügye kielégítőnek mondható. Járványok csak itt-ott elszigetelten pusztítanak. Így Krassószerényben, Torda-Aranyosban és Nagyküküllőben a sertésvész; Biharban a lépfene és baromfivész; Kolozsban (Gyalu) és Besztercenaszódban a száj- és körömfájás. A járványok elojtása érdekében a szükséges hatósági intézkedések megtétettek.

A „Gazdák” Általános Biztosító Társ. Bukarestben igazgatóságot állít fel. A „Gazdák” Ált. Biztosító Társaság, már egy éve kiterjesztette működését a regátra és Bukovinára is. Ebbeli tevékenysége oly kedvező eredménnyel biztat, hogy elhatározta, miszerint a bukaresti központtal egy területi igazgatóságot szervez a regát, Bukovina és Bessarabia részére. Ennek vezetésére Pascu Sándort, a Fonciera Biztosító Társaság volt titkárát bizta meg.

Törvényjavaslat készül a romániai cukorgyártás és kereskedelem szabályozásáról. A legfőbb gazdasági tanács beható vita tárgyává tette az új bányatörvény és az állami vállalatok kommercializálásáról szóló törvény életbe lépésével kapcsolatos intézkedéseket. Kritikát gyakorolt az értekezlet a romániai cukortermelés és fogyasztás kérdésében is és elhatározta a legfőbb gazdasági tanács, hogy *törvényjavaslatot dolgoz ki a cukorgyártás, valamint a belső kereskedelem és az esetleges cukorimport szabályozására is.* A cukorimport kérdésében a romániai gyárakat a védővámrendszerrel kívánják támogatni a külföldi versenyével szemben.

Új Intézkedés a bortermelés bejelentésére. Az aradi pénzügyigazgatóságon a pénzügyőri kerületek vezetői értekezletet tartottak a bor termésének és szállításának hathatósabb ellenőrzése céljából. Az értekezlet eredményeképp elhatározták, hogy a szüret után minden község egyszerre köteles terméseredményét bejelenteni a pénzügyőrség kiküldötteinek jelenlétében. Ez alkalommal külön szemleivet fektetnek fel, amelyen feltüntetik az ideit, valamint az elmúlt évi bortermést. Szüret idején a szőlősgazdák annyira el vannak foglalva, hogy a termésbejelentések idejét nem hogy korlátozni kellene, hanem inkább meghosszabbítani, hogy a gazdák a legszorgosabb munkájukat zavartalanul folytathassák és végezhessek.

Emelkednek a borárak. Az utóbbi hetekben jelentékeny mennyiségű bort szállítottak Arad Hegyaljáról és a Küküllő mentéről a regátra. E körülmény a borárakat megszilárdította, az árak emelkedtek.

Vadász apróságok. A V. U. legutóbbi számában Moldován Gergely kedvesen ír le egy pár vadász történetet, amelyek közül egy párat közlünk az alábbiakban. Vadászatról térünk haza. Péterháza szélén, egy szemétdombon szarkák kapargáltak. Az öreg Kászonyi tata mindenáron löni akart. Nem gátoltuk meg ebbéli szándékában. Eldördült fegyvere s a füst főlészllása után (az öreg nem szereti a füst nélküli) észrevettük, hogy valami sárga madár ugrándozik, mintha versenyt volna. . . Oda futunk. Hát Uram bocsáss! Kakasra változott át a szarka. Elsonfordáltunk onnan. Kászonyi tata pedig vizsgálóbírói szerephez jutott a kakas tulajdonosának kipuhatólása tekintetében. Azóta nem tanácsos tőle kérdeznit, hogy „Hány kakast löit bácsi?” Egy alkalommal versenyt rendeztek a régeniek s meghívtak arra minket is. Nagyszerűen beigérték, hogy várni fognak az állomáson, elszállásolnak sib. de persze mindez ígéret maradt. . . Megérkezésünk után, — kíváncsiak lévén képességeinkre — főpróbát tartottak s meginvitáltak minket is. A főpróbán 80% os találatot értünk el, mire 17 régeni lemondta a versenyt. De nem azért régeniek a régeniek! Este nagyszerű összejövetelt rendeztek s szórakoztatásunkra kiküldték a versenyre be nem nevezett tagjainkat. Szórakoztunk is reggel 6-ig. Közben udvariasságból kitakarították fegy-

vereinket, miközben is egyik véletlenségből eltörött. . . Másnap bandaszóval mentünk a versenyre s banda szó mellett csusztunk le szabályszerűen. — Egyletünk pedig szomoruan könyvelte el a szászrégeni szemmértéket.

PIAC.

Országos vásárok.

1924. augusztus 11-én. Pálos, Nagybaród, Széplak. — 12-én. Felek (2). — 13-án. Harasztkerék, Magyar-nemegye (2), Avasujváros. — 14-én. Karassova, Temesvár (5). — 15-én. Csáková, Szászbuda, Temesbutyín, Resicabánya, Zaránd. — 16-án. Gernyeszeg, Sarmaság (2), Mócs (3).

Buza árak. (Saját tud.) Az ideit buza ára egyre emelkedőben van. A gazdák 750—1000 leit kérnek mázsánként és minőség szerint. A termés oly katasztrófálisan rossz, hogy előreláthatólag ennél magasabbra is fognak emelkedni az árak tekintet nélkül a minőségre, miután az idén minőségről nem igen lehet szó, mert a legtöbb helyen szorult, gyengén fejlett a szem.

Magyarországi apaállat árak. (Budapesti tudósítónktól.) A romániai apaállat árakat nagyon alacsonyoknak találjuk, ilyenekért Magyarországon sem lehet jobb minőségű tenyészállatokat kapni. Valamire való bikák Magyarországon belekerülnek 1400 svájci frankba (40—50.000 lei), amiért Svájcban bizonyára csak III. rendű bikákat lehet venni. Jobb bikák Magyarországon 50 q, kanok és kosok 10 q buza áránál olcsóbban nem kaphatók.

HIRDETÉSEK.

Aranyosegerbegyi fogy. és ért. szövetkezet 1924. évi augusztus hó 31-én d. u. 3 órakor a szövetkezetben évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghivatnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év szeptember hó 7-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárószámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. Javaslat az üzletrésztőke emelésére. 1924. év június 30-án a tagok száma 349, üzletrészeinek száma pedig 1212 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a boltihelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Aranyosegerbegy, 1924. június 30. *Az igazgatóság.*

Belényesujlaki fogy. és értékesítő szövetkezet 1924. évi augusztus hó 31-én d. u. 4 órakor a község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghivatnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év augusztus hó 31-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárószámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. Javaslat az üzletrésztőke felemelésére. 1944. év június 30-án a tagok száma 243, üzletrészeinek száma pedig 4003 volt. az év folyamán belépett 40 tag 472 üzletrésszel. kilépett 2 tag 22 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolt-

helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Belényesujlak, 1924. júl. 25.

Az igazgatóság.

Balázsfalva és vidéke fogy. és értékesítő szövetkezet 1924. évi szeptember hó 7-én délután 3 órakor a község házában 1924. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghivatnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év szeptember hó 14-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárószámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. Javaslat az üzletrésztőke emelésére. 1924. év június 30-án a tagok száma 429, üzletrészeinek száma pedig 5589 volt. az év folyamán kilépett 1 tag 10 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a boltihelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Balázsfalva, 1924. június 30. *Az igazgatóság.*

Székelyszentkirályi fogy. és értékesítő szövetkezet 1924. évi szeptember hó 7-én. d. u. 3 órakor a szöv. helyiségében 1924. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghivatnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év szeptember hó 14-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárószámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. Javaslat az üzletrésztőke emelésére. 1924. év június 30-án a tagok száma 202, üzletrészeinek száma pedig 337 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a boltihelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Székelyszentkirály, 1924. június 30.

Az igazgatóság.

Magyar-nemegye és vidéke fogy. és ért. szövetkezet 1924. évi augusztus hó 31-én d. u. 2 órakor a szöv. helyiségében évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghivatnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év szeptember hó 7-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárószámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. Javaslat az üzletrésztőke felemelésére. 1924. év június 30-án a tagok száma 152, üzletrészeinek száma pedig 583 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a boltihelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Magyar-nemegye, 1924. június 30. *Az igazgatóság.*

Erdőhegykisjenői fogy. és értékesítő szövetkezet 1924. évi augusztus hó 24-én d. u. 3 órakor a község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghivatnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év augusztus hó 13-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárószámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészi-

tése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. Javaslat az üzletrésztöke fel-emelésére. 1924. év június 30-án a tagok száma 420, üzletrészeinek száma pedig 1197 volt, az év folyamán belépett 4 tag 4 üzletrészzel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Erdőhegy-kisjenő, 1924 július 28.

Az igazgatóság.

Parajdi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi szeptember hó 7-én d. u. 3 órakor a község háza helyiségében rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924 év augusztus hó 31-én fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. Javaslat az üzletrésztöke emelésére. 1924. év június 30-án a tagok száma 288, üzletrészeinek száma pedig 515 volt. A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Parajd, 1924. év július 20.

Az igazgatóság.

Szováta és vldéke fogy. és ért. szövetkezet 1924. évi szeptember hó 7-én d. u. 3 órakor a község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év szept. hó 14-én fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. Javaslat az üzletrésztöke fel-emelésére. 1924. év június 30-án a tagok száma 231, üzletrészeinek száma pedig 6251 volt. Az év folyamán belépett 10 tag 2932 üzletrészzel. kilépett 1 tag 6 üzletrészzel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Szováta, 1924 június 30.

Az igazgatóság.

Oroszhegyi fogy. és értékesítő szövetkezet 1924. évi szeptember hó 7-én délután 3 órakor a r. kath. iskolában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év szeptember hó 14-én fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. Javaslat az üzletrésztöke emelésére. 1924. év június 30-án a tagok száma 367, üzletrészeinek száma pedig 7825 volt, az A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Oroszhegy, 1924 június 30.

Az igazgatóság.

A zabolai fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi szeptember hó 7-én délután 3 órakor a község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924.

év szept. hó 14-én fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. Javaslat az üzletrésztöke emelésére. 1924. év június 30-án a tagok száma 172, üzletrészeinek száma pedig 3030 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Zabola, 1924. évi július hó 18.

Az igazgatóság.

Zimándközi fogyasztási és ért. szövetkezet 1924. évi szeptember hó 7-én délután 3 órakor a saját helyiségében évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. évi szept. 14-én fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. Javaslat az üzletrésztöke emelésére. 1924. év június 30-án a tagok száma 213, üzletrészeinek száma pedig 1435 volt, az év folyamán belépett 3 tag 7 üzletrészzel, kilépett 2 tag 2 üzletrészzel. A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Zimándközön, 1924. július 12.

Az igazgatóság.

Alsócsernátoni fogyasztási és értékesítő Szövetkezet az 1924 évi aug. hó 31-én d. u. 3 órakor a község háza helyiségében évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24 §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924 év szept. hó 7-én fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. Javaslat az üzletrésztöke fel-emelésére. 1924. év június hó 30-án a tagok száma 89, üzletrészeinek száma pedig 6126 volt. az év folyamán kilépett 3 tag 326 üzletrészzel. A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Alsócsernáton, 1924 július hó 31-én.

Az igazgatóság.

Harangláb fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi szept. hó 7-én délután 3 órakor a község házában rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év szept. hó 14-én fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. A szövetkezet felszámolásának elhatározása és kimondása. 2. A felszámoló bizottság megválasztása. 3. Netaláni indítványok. Kelt Harangláb, 1924. aug. 6.

Az igazgatóság.

Terjesszük az „Erdélyi Gazdát”
a gazdák körében!

Apróhirdetések.

Szakiskolát végzett több évi gyakorlattal Ispáni, munkavezetői, raktárnoki, konyha, virág és gyümölcskertészeti alkalmazást keresek azonnali betöltésre, ajánlatot a kiadóhivatal továbbít. 3695.

165 darab racka és cl-gája anyajuhból 6 drb. friez racka tenyészkösből álló juhnyáj szeptember hó végén br. Horváth Arthur szőkefalvi gazdaságában eladó. 3703.

Eladó. Gr. Degenfeld uradalom hadadi gazdaságában 9 drb. mangalica tenyész kan és 10 darab merinol tenyész kos u. p. Szilágycseh-Alsósőzopor. 3700.

Gazdatiszt aki jelenleg nagyobb gazdaságban mint Intézői állást foglalok el, állásomat családi okok miatt szeretném felcserélni folyó évben. Beszélék románul és magyarul, nős vagyok család nélkül. A gazdaság minden ágazatát szakszerűen értem ugyszintén szőlő és méhészetet. Cím a kiadóban. 3708.

Odvosi 3. számú nemesített vöröskalászu őszi buza

Bőtermő, rozsdálló, a megdőlésnek kiválóan ellenálló, jó lisztet adó fajta, a tiszavidéki buzából a Maros völgyében pedigree-módszer szerint nemesítve. A munkálatokat 1918-ig a magyaróvári m. kir. Növény-nemesítő Intézet ellenőrizte.

Megrendelhető a nemesítő,

dr. Konopi Kálmán

gazdaságában ODVOS, u. p. CONOP
Jud. Arad, továbbá a Mezőgazdák
Kereskedelmi R.-T. utján, Aradon.

3701

Szárított sertés trágya

Hivatalos analízissel kimutatott nagy foszfor nitrogén és kálium tartalommal. Az összehasonlító trágyázási kísérleteknél a legjobban bevált. A legolcsóbb és a legjobb univerzális trágya. 100 mázsa (1 waggon) légenszártított sertés trágya ab waggon Arad, Lei 3000.—

Megrendelhető:

Mezőgazdák Kereskedelmi p.-t.-nál
Arad. 3705

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank

Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. sz.

Alap ö k é j e : 20.000.000

Tartalék t ö k e : 19.000.000

3303